

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ
МЕДИЧНОЇ (ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ)
ОСВІТИ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ВИРІШЕННЯ**

**Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-
практичної конференції з міжнародною участю
в онлайн-режимі за допомогою
системи Microsoft Teams**

(Тернопіль, 20-21 травня 2021 року)

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2021

УДК 378:61(063)(477)

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай

Актуальні питання вищої медичної (фармацевтичної) освіти: виклики сьогодення та перспективи їх вирішення : матеріали XVIII Всеукр. наук.-практ. конф. в онлайн-режимі за допомогою системи microsoft teams (Тернопіль, 20–21 трав. 2021 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського МОЗ України. – Тернопіль : ТНМУ, 2021. – 592 с.

Матеріали надруковано в авторській редакції. Автори публікацій несуть повну відповідальність за точність наведених фактів, цитат, даних, відповідної галузевої термінології, власних імен та інших відомостей.

тають на умови та механізми виникнення мутацій, як причин розвитку спадкових хвороб людини та типам їх успадкування, сприяючи розвитку клінічного мислення у майбутніх медиків.

Тому, навіть в дистанційному навчанні, студент має пройти шлях від сприйняття інформації до її розуміння, відтворення та використання у майбутній професійній діяльності, на що направлена робота колективу кафедри медичної біології Тернопільського національного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського МОЗ України.

МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ ОСНОВ ФОНІАТРІЇ

Пухлік С. М., Добронравова І. В., Тітаренко О. В.

Одеський національний медичний університет

Вступ. Голосом у повсякденному житті користується кожний з нас. Однією з головних відмінностей людини, що відображає закономірності її фізіологічного, розумового і соціального розвитку, є наявність особливого психічно-розумового процесу під назвою мова. Мова супроводжує наші справи і вчинки, передусім та підсумовує їх. Існують ряд людей, для яких голос є часткою професії. Це люди голосомовних професій. До цієї ж групи відносяться і медики – лікарі, медичні сестри. Від вміння володіти своїм голосом, від його благозвучності зазвичай залежить успіх спілкування з пацієнтом, а часто і якість лікування. Сила слова може лікувати, може кривдити. Ще на початку ХХ ст. Є.М. Малютин писав: «Фоніатрія потребує величезний контингент професіоналів, до яких можна долучити не лише працівників голосу, але й усіх осіб, які мають справу з публікою (а таких більшість)». Це твердження в наш час набуло ще більшої актуальності.

Основна частина. Фоніатрія – це галузь отоларингології, медична наука, предметом вивчення якої є проблеми голосу, мовлення, а також слуху, оскільки він пов'язаний з голосовою та розмовними функціями в їх нормальних та патологічних проявах. Зазвичай фоніатрична допомога здійснюється отоларингологами, які в більшості своїй не володіють спеціальними фоніатричними методиками і тому встановлення правильного фоніатричного діагнозу та призначення адекватного лікування часто викликає значні труднощі, до того ж у 50% випадків є неадекватною [1, 2, 3]. Стратегія модернізації освіти передбачає поліпшення її якості.

Отже, виникає необхідність надати додаткові знання лікарям з метою поліпшення їх профорієнтації в спеціальності, оволодіти додатковими методами дослідження, які використовуються в фоніатрії, спеціальними методами лікування. Ми розробили навчальний алгоритм, який би полегшив освоєння фоніатричної науки: детальне вивчення анатомії і фізіології голосоутворюючої системи (носа и придаткових пазух, всіх відділів глотки, м'язово-зв'язкового апарату гортані); встановлення взаємовідносин між станом цих систем і якістю голосу, між патологією слухового аналізатору та якістю голосу, між патологією систем, які мають вплив на механізми голосоутворення (нервова, легенева, серцево-судинна, шлунково-кишкова, ендокринна). Фундаментом є теорії голосоутворення (міоеластична, нейрохронаксична), які пояснюють такі поняття як діапазон, теситура, тембральна окраска, сила голосу та вібрато. Найбільш важливо засвоєння практичних навичок, на яких базується практична діяльність лікаря, тобто методів дослідження фоніатричної функції (непрямої, ендоскопічної, прямої ларингоскопії, мікроларингоскопії, ларингостробоскопії, мікроларингостробоскопія, вимірювання часу максимальної фонації, акустичного аналізу голосу.

Велику увагу приділяємо збору анамнезу – характеру використання голосу (професійне, непрофесійне, класичне, естрадне, постійне, періодичне). Формуємо поняття голосового навантаження (тривалість, регулярність, умови, в яких проходить навантаження, відповідність репертуару, який виконується, діапазону голосу). З'ясовуємо тривалість захворювання, попереднє лікування, його ефективність (на думку хворого). Усе це дозволяє встановити фоніатричний діагноз (функціональні, органічні порушення голосу), а також призначити адекватну терапію, враховуючи багатофакторний механізм виникнення проблеми, тривалість та важкість перебігу, попереднє лікування.

Висновки. Створення алгоритму викладання основ фоніатрії дозволяє оптимізувати процес навчання, розширити загальний та професійний кругозір майбутніх лікарів, покращити професійну здатність надавати як оториноларингологічну, так і фоніатричну допомогу пацієнтам, покращити особисті властивості та навички користування голосом.

Література

1. Мітін Ю.В., Науменко О.М., Дєєва Ю.В., Шевчук Ю.В., Островська-О.О. Посібник до практичних занять з оториноларингології для викладання за кредитномодульною системою. – Київ – 2013, 192 с.

2. Магомедов М.Г., Гаджиев Г.М. Голос как условие успешности педагогического взаимодействия.- Известия ДГПУ, Дагестан – 2011г., с.100-103

3. Ільєнко Т.А., Стах О.Г. Програми з корекційно-розвивальної роботи. Розвиток мовлення.-Київ –2015р., 188с.

ВИКЛАДАННЯ ОТІАТРІЇ ЛІКАРЯМ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ

Пухлік С. М., Тітаренко О. В., Добронравова І. В., Дедикова І. В.

Одеський національний медичний університет

Вступ. Провідна роль у розвитку охорони здоров'я відводиться системі мотивації медичних працівників до підвищення рівня їх професіоналізму. Справжній професіонал володіє знаннями, навичками і правилами поведінки, які пацієнти і суспільство очікують від фахівця при виконанні ним своїх професійних обов'язків. У це поняття входить також усвідомлена потреба до постійного самонавчання і прагнення до підтримання належного професійного рівня.

Основна частина. Підготовка сімейних лікарів показує, що їх знання в отоларингології, особливо отіатрії явно недостатні. Необхідно також відмітити скорочення годин викладання ЛОР спеціальності для сімейних лікарів. Тому саме життя змушує практикуючого фахівця самостійно освоювати суміжні питання своєї спеціальності. Клініка кафедри оториноларингології ОНМедУ розташована на базі ЛОР-відділень 11 міської клінічної лікарні, обласної клінічної лікарні та клініки університету. При навчанні курсантів циклу сімейна медицина використовується уніфікована програма з отоларингології. Цикл включає в себе лекційний матеріал, в якому найбільший інтерес викликають лекції з топічної діагностики рівня ураження слухового аналізатора, лікування гострих і хронічних гнійних середніх отитів, ураження сенсоневрального апарату внутрішнього вуха. Семінарські заняття присвячені питанням з надання невідкладної допомоги при сторонніх тілах і травмах вуха, діагностики та лікування його вродженої патології. Але найбільший інтерес визивають питання практичного застосування отриманих знань. В цьому відношенні найбільш важким і цікавим є освоєння навичок отоскопії з метою діагностики різних захворювань вуха. Навіть досвідчені отоларингологи іноді звертаються до детальних методів огляду зовнішнього слухового проходу, барабанної перетинки, структур середнього

Пацера М. В., Товма А. В. ПОРІВНЯННЯ ПРОЕКТУ ТАМЕ Й ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ У РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ	394
Пашко К. О., Кашуба М. О., Федорів О. Є., Мельник Н. Є., Білуха А. В. ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ВІЙСЬКОВА ГІГІЄНА» В ТНМУ	395
Петрусевич Т. В., Зубленко О.В. ВИКЛАДАННЯ ПИТАНЬ ІМУНОПРОФІЛАКТИКИ НА ДОДИПЛОМНОМУ РІВНІ НА КАФЕДРІ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ	399
Подаваленко А. П., Корж О. М. МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ З ПИТАНЬ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО НАГЛЯДУ ЗА COVID-19	402
Подаваленко А. П., Тиха І. А., Коломійченко Ю. А. РІВЕНЬ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ РІЗНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ З АКТУАЛЬНИХ ПИТАНЬ COVID-19.....	403
Попова Л. Д., Наконечна О. А., Стеценко С. О., Васильєва І. М. ДИСТАНЦІЙНА ФОРМА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ: ПЕРЕВАГИ, НЕДОЛІКИ, ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ	404
Привроцька І. Б., Федонюк Л. Я. ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДИЧНА БІОЛОГІЯ» В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	407
Пухлік С. М., Добронравова І. В., Тітаренко О. В. МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ ОСНОВ ФОНІАТРІЇ	408
Пухлік С. М., Тітаренко О. В., Добронравова І. В., Дедикова І. В. ВИКЛАДАННЯ ОПІАТРІЇ ЛІКАРЯМ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ	410
Резніченко Ю. Г., Гиря О. М., Лебединець О. М. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ МІЖНАРОДНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ПРИ ВИВЧЕННІ ПЕДІАТРІЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	412
Рудяк Ю. А., Дідух В. Д., Майхрук З. В., Багрій-Заяць О. А., Горкуненко А. Б., Паласюк Б. М. ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ	413
Русалкіна Л. Г. ПРОФЕСІЙНО-ЗОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ У МЕДИЧНИХ ВИШАХ	414
Рябоконт О. В., Фурик О. О., Калашник К. В., Оніщенко Т. Є., Задирака Д.А., Оніщенко Н. В., Саліонов В. О. ВИКОРИСТАННЯ MS TEAMS ПАКЕТУ OFFICE 365 ЯК ОСВІТНЮ ДИСТАНЦІЙНУ ТЕХНОЛОГІЮ В КАРАНТИННИХ УМОВАХ, ЗУМОВЛЕНИХ COVID-19.....	415
Савичук О. В., Любарець С. Ф., Любарець Т. Ф. ДО ПИТАННЯ СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМУ ЯК СУЧАСНОЇ ФІЛОСОФІЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	417
Савченко І. П., Ярема Н. І., Смачило І. В., Радецька Л. В., Гаврилук М. Є., Димчук О. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ВИКЛАДАННІ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ УКРАЇНИ	418
Садовниченко Ю. О., Пастухова Н. Л., М'ясоєдов В. В. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19.....	420